

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám. — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Rélytelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisior tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A hazafiság morálja.

Bármennyire óvakodunk attól, hogy belől maradjunk azokon a korlátokon, melyeket lapunk társadalmi irányában önmagunknak megszabtunk: a napról-napra fejlődő események hatása alatt alig tudjuk visszatartani magunkat attól, hogy a politikai pártok egyik-másikának működése felett kritikát ne mondjunk. De ez nem a mi tisztünk, legfeljebb a hazafiság moráljáról mondhatunk el egyet-mást, melyeket szavazati joggal felruházott polgártársaink figyelmébe ajánlunk abban a reményben, hogy hasznos szolgálatot teszünk a közjónak s egy lépéssel közelebb jutunk ahhoz az ideális célhoz, melyre minden hazafinak, tekintet nélkül politikai hitvallására, jutnia kell.

A képviselőválasztás a politikai életnek legmagasabb hullámverése, mely magával sodorja s többnyire felszínre veti mindazon érdekeket, melyek a politikai szélesedő idején az emberiség keblében, ebben a mélységes tengerben, rejtve maradnak. A figyelmes s kisé filozófiai szemekkel vizsgáló ember a hullám felszínén ilyenkor sok csudálatos dolgot láthat, de édes-keveset abból, a mi az emberek őszinte, ideális hazafias gondolkodását mutatná.

De még hagyján, ha csak az egyéni önzés volna a tettek rugója! Egyeseknek sokat meg lehet bocsátani s utóvégre minden ember legközelebb önmagához áll. De felszínre kerülnek oly nézetek is, melyeket nem az egyéni érdekek sugalmaznak, hanem a megtévesztett lélek fanatizmusa.

Az elvek mellett való határozott és férfias kitartás a hazafiság érzetét fenségesé teszi, de e fenséges érzet lealjasul az elvek megértésére éretlen nagy tömeg keblében, midőn felajánlja magát a politikai célok vak eszközévé. Erkölcsei szempontból bármennyire elítéljük is ez állapotot, egy hajszálnyit sem találunk azok számára, kik az önzetlen, tiszta hazafias célok elérésére a nagy tömeget veszik igénybe. De határozottan elítéljük azokat, kik megbomlott lelkők fanatizmussal oly elvek hirdetőivé válnak, melyeknek kiereszkolt sikere a magyar társadalom békéjét feldolná. És különösen elítéljük azokat a

törekvéseket, melyek az elvek hirdetésére az *Isten tiszteletére rendelt szent helyet* választják s a fanatizmusra hajló nép lelkét a hit örve alatt saját céljaik gyámolítására használják fel.

Politikai elvek hirdetésére ezer meg ezer alkalom kínálkozik, csak a templom az, melynek szent falai között nem szabad elhangzani oly véleményeknek, melyek az embert ember ellen uszítják.

A törökök császárjának országa megmentése céljából végveszély idején jogában áll a próféta zászlóját kibontani. A muzulmán nép fanatizmusa akkora, hogy az egy hitet valló népek milliói kötelességüknek tartják a kibontott zászló alá sorakozni s minden igazhitű muzulmán legfőbb üdvösségének és boldogságának tartja hite védelmében elesni. De a próféta zászlajának kibontása iszonyu következményekkel jár, melyektől magának a török népnek felvilágosodottabb elemei is irtóznak.

E veszedelmek fenyegetik hazánkat akkor, midőn a politikai elvek közé vallásos dolgokat vegyitenek s a haza boldogulását a hitbeli meggyőződés mikéntjétől teszik függővé, midőn a templomok szószékéről nem az isten igéjét hirdetik s a katétra politikai elvek tribünjévé válik. E törekvések sikere megbontaná azt a társadalmi egyetértést, melyet a hitbeli üdvözülés mikéntje e mai napig még nem zavart föl. És hogy föl ne zavarhassa, e törekvések ellen még idejében tiltakozunk.

Nem tennők, ha ne esett volna értésünkre az, hogy a rimaszombati járásban is történtek kísérletek arra, hogy a politikai elvek tiszt megértésére éretlen falusi nép a felekezetiesség szűk korlátain belől használtassék föl pártpolitikai célokra.

A vármegyei központi választmány folyó hó 17-én Hámoss László főispán elnökle alatt tartotta ülését, melyen a képviselőválasztás határidejéről *f. október hó 29-ét, csütörtököt* tűzték ki. — A választásra a tisztikart következőképp állították össze:

A rimaszombati választókerületben: Elnök Marton János, helyettese Samarjay János; jegyző Ráróssy Gyula, helyettese Kubinyi Bertalan. Szavazatszedő bizottság el-

ártson Blankának, sem pedig az a másik por, mit a fiatal emberek szoktak a lányok szemébe szórni.

Ezt a levelet aztán egy szolga által postára adatta expressz.

Szentjóbyné kis leánya, Clarisse, nem volt így elragadtatva Blanka megérkezése által. De meg kell itt jegyezni, az igazság kedvéért, hogy Clarisse-t ezen érzelmében nem valami előérzet, vagy ösztön vezette. A kis leány állapontjára helyezkedve, az ő véleménye Blanka jövele felől, teljesen indokolt volt. Hiszen csak el kell gondolni: ebédhez készültek éppen, s jó ebédhez (. . . eperkrém is volt.) mikor jött az az utálatos sürgöny: Mamája az örömtől elfeledkezett mindenről, (. . . még az eperkrémről is!) és sietett rendeleteket adni, levelet írni, nem gondolva azzal, hogy ő, Clarisse, már régen elfogyasztotta a tányérára szedett levesét, míg mamája még hozzá sem nyúlt a magáéhoz. S ugy vélekedett, hogy a távirat nem is jöhetett volna alkalmatlanabb időben, mint éppen ilyenkor, ebédkor, a mely időt a jó Istenke is arra rendelte, hogy az emberek ekkor egyenek. Nem is tekintett hát nagy örömmel nénikéje megérkezése elé.

Nem tudom, Sabácz Ivánnak voltak-e téves nézetei az uszonnázás felől, vagy a vonat késett, elég az hozzá, hogy Blanka uszonnára ígért megjelenése csak este hat órakor történt meg. Persze várták a kávéval. Ez ismét egy ok volt, hogy a kis Clarisse elkeseredjék Blanka jövelele, helyesebben nem jövelele fölött.

Szentjóbyné is türelmetlenül várta. Sógora nem irta meg a pontos időt, melyben leánya megérkezik, s az özevgy nem akart távozni otthonról, s huga elé menni az állomásra, nehogy véletlenül elmellőzzék egymást az uton. Különben talán meg sem ismerték volna egymást. Nem maradt más hátra, mint várni. S Clarisse, látva mamája izgatottságát, gyermekes meggondolatlansággal kiszalasztotta a száján: „Vigye el Blanka nénit a . . . zsiraff!” (Hogy ezen könnyelmű kijeléseért Szentjóbyné jól meg-

nőke Institoris Endre, helyettese dr. Löcherer Tamás; jegyző Feledy Ferencz, helyettese Komáromy István.

A rimaszécsi választó-kerületben: Elnök Lukács Géza, helyettese Máriaassy Gyula; jegyző Nagy József, helyettese Lovesányi Béla. Szavazatszedő-bizottság elnöke Horváth József, helyettese ifj. Szabó László; jegyző Kossuth József, helyettese Lengyel Ábrahám.

A putnoki választó-kerületben: Elnök Farkas Gyula, helyettese Hámoss Árpád; jegyző Kovács Miklós, helyettese Záhonyi János. Szavazatszedő-bizottság elnöke Moesz Miksa, helyettese Szilárdy Béla, jegyző Dapsy Géza, helyettese Szabó József.

A kövi választókerületben: Elnök Dapsy Béla helyettese Szilárdy József; jegyző Pomesányi István, helyettese Papp Dezső. Szavazatszedő-bizottság elnöke Remenyik Andor, helyettese Czékus László; jegyző Bradovszky Károly, helyettese Felföldi Ottmár.

A jolsvai választókerületben: Elnök Mihalik Dezső, helyettese Grády Lajos; jegyző Matolay Bertalan, helyettese Czibur Elek. — Szavazatszedő-bizottság elnöke Kalebrenner Hugó, helyettese Fridrik Vilmos, jegyző Perjessy László, helyettese D Tóth József.

A rozsnói választókerületben: Elnök Szontagh József, helyettese Máriaassy Géza; jegyző Nikl Gyula, helyettese dr. Hajosy Sándor. Szavazatszedő-bizottság elnöke Marko Sándor, helyettese Szontagh Béla, jegyző dr. Kathona László, helyettese Sebők Andor.

Községi körjegyzői közgyűlés.

A Gömör-Kishont vármegyei községi körjegyzői egyesület évi rendes közgyűlését f. hó 5-én tartotta meg Pelsűcz város dísztermében, az egyesületi tagok élénk részvétele mellett.

A millennium ünnepére alkalmából Perczel Dezső belügyminiszter védnöksége alatt rendezett országos jegyzői kongresszuson vármegyénk jegyzőinek nagyobb része jelen volt, s mindennek ellenére községi körjegyzőink Pelsűczön is szép számban gyűltek össze, mi által élénk tanújelét adták annak, hogy a községi közigazgatás javítását szívükön viselik és minden lehetőleg meg tesznek arra, hogy a jelen rendszerben is az általános közigazgatás a lehető legmagasabb színvonalat elérje.

A közgyűlést Fridrik Vilmos elnök lelkes szavakkal nyitotta meg, megemlékezett az ezeréves nemzeti ünnepéről, szép beszédét azon forró óhaj kíséretében fejezte be, hogy a községi körjegyzők, mint a nép közvetlen vezetői, tanácsadói és barátai, azon a helyen, ahova a gond-

friekázta a baba száját, mire az keservesen sirni kezdett, s mégjobban nehezelt Blankára, ez nem tartozik a dolgot lényegére.)

Végre megérkezett Blanka.

S ez eltűntette Szentjóbyné türelmetlenségét, izgatottságát; s meglepődéssel tapasztalta, hogy unokahuga a lefolyt tizenegy év alatt, igen szép, kellemes megjelenésű, karsu, szöke urhölgygyé fejlődött ki. — Ismét az igazság kedvéért ki kell jelenteni, hogy a kis Clarisse idegenkedése, és a zsiraffal való rossz szándékai is szétfoszottak Blanka megjelenésével. Tudta jól a leány, hogyan kell megnyerni egy gyermek szívét; maradt otthon néhány kis testvére. A leány által hozott édességgel telt kis skatulya megtette a kellő hatást. S most Clarisse dehogy adta volna oda az „édes“ nénit a zsiraffnak, legföllebb azért, hogy az újra visszahozza. (persze azzal a kis skatulyával egyetemben.)

Miután Blanka letisztította magát az uti port, visszatért Szentjóbynéhez, az ebédlőbe, a kávé mellé. — És ekkor Szentjóbyné kissé zavarba jött. Valami jutott az eszébe, mire eddig nem gondolt. Égett a kíváncsiságtól megtudhatni, mi hozta Blankát Pestre; de elképzelhető, csak nem mondhatta ezt neki: „Nos hát kedves hugoskám, örülök, hogy itt vagy, de mondj csak, . . . mit is keressz te itt?” Mert azt egy pillanatig se hitte, hogy huga egyedül az ő szórakoztatására tette volna meg az utazást. Hogyan tudja meg ezt szépen, csinján, finomul?

Blanka kimenté nénjét zavarából, s egyben kielégítette kíváncsiságát is.

— Nézz csak Pálma néni . . . — kezdé.

— Ugyan — szakította félbe az özevgy — csak nem fogsz engem magázni! Nem vagyok még olyan vén.

Blanka felelet helyett megeskolkolta, s aztán folytató: — Nézd csak nénikém, ezt a levelet a papa küldi neked. Leírta, hogy miért utaztatott hozzád. Én ugyan ajánlkoztam neki, hogy elmondom neked szóbelileg is, de

T Á R C S A.

A kis emberevő.

Irta: HARMATZY LORÁNT.

Még tavaszkor történt, hogy Szentjóby Fedorné, éppen midőn az ebédhez akart leülni, a következő szűkszavú táviratot kapta egyik sógorától, Sabácz Ivántól, valahonnan a dunántúlról:

„Kedves Pálma! (Ez volt t. i. Szentjóbyné keresztneve) Blanka leányom ma uszonnára Pestre fog érkezni. Egyenesen hozzád megy. Kérlek fogadd szívesen. Bővebb részleteket majd megtudhatsz tőle. — Iván“.

Bár homályos sejtelve sem volt, mily ok és cél vezeti hozzá unokahugát ily váratlanul, vagy hogy ugy fejezzük ki, mily ok- és célból köti Sabácz Iván sógora-nője nyakába a leányt, ez a szeretetreméltó fiatal özevgynek csaknem mindegy volt. Nagy örömmel fogadta a hírt, jóllehet Blankát alig ismerte. Akkor látta először és utoljára, mikor boldogult férjével házasságuk első évében Sabáczéknál is megtette a szokásos bemutatkozó látogatást. Blanka ekkor hat éves volt. De Istenem! Ez már tizenegy év előtt történt . . . ! Mennyire megváltozhatott az a kis tömzsi, pufók, szöke bábé ezen idő alatt. De Szentjóbyné biztosra vette, hogy unokahuga szép, kedves lesz.

Rögtön paranesot adott, hogy Blanka számára rendezzenek be egy leányosan bájos szobát; s nem törődve, ha ki is hűl az ebéd, rövid értesítést küldött sógorának, megírva, hogy ha ez minden módon azt akarja, hogy leánya Pesten fulladjon meg a portól, nem pedig a dunántúli földbirtokon, ám jól van! ő igen szívesen látja. Egyébként majd lesz rá gondja, hogy jól érezze magát nála. Végül azon merész szójátékkal fejezte be levelét, hogy arra is ügyelni fog, hogy sem az utcai por ne

viselés által állítottak, tegyenek meg mindent, hogy a hazánál örök élete legyen!

A közgyűlés a nagy figyelemmel és gondnal szerkesztett elnöki jelentés felolvasásával vette kezdetét, mely éleken és híven számolt be az egyesület egy évi történetéről és tevékenységéről.

Ezen jelentésből tudtuk meg, hogy a jegyzők nyugdíjintézetének már 44.349 frt 90 kr. alaptökéje van, a mi mindenestre tekintélyes vagyont képez. Nagy kár, hogy 10.727 frt 03 kr. tagsági díj van hátrálékban, a mely azonban kellőleg biztosítva van.

A múlt évi számadás és a jövő évi költségvetés megállapítása után a közgyűlésnek kiváló érdekességet kölcsönözött az országos kongresszus rendezése felett megindult vita. A jegyzői kongresszus sikerét, erkölcsi jelentőségének nagyságát el kell ösmernünk, de tagadhatatlan, hogy a rendezés, mint minden nagyobb szabású országos mozgalom alkalmával, nehézkes, a kedvezményes vasúti jegyek expedálása pedig határozottan botrányos, rendetlen volt, és teljesen megérdemli a rendező orsz. bizottság, ha a gömörvármegyei jegyzői egyesület e miatt rcszalásának adott kifejezést.

A megyei bizottsági közgyűléshez kérvény fog beadatni az iránt, hogy a vármegyei községi körjegyzők részére a milleniumi évi nyugdíjuk kiszabásánál háromszorosan számítsák.

Ezen kérelem teljesítését melegen ajánljuk a minden szép- és jóért lelkesülni kész vármegyei közgyűlés b. pártfogásába. Az ország számos vármegyéje községi körjegyzőt hasonló kedvezményben már részesítette.

Ugyanekas a vármegyei közgyűléshez egy szabályrendeletet fog felterjeszteni, törvényhatósági fővághyás végett az egyesület, a községi körjegyzői perenkívüli munka díjszabása ügyében

Záhonyi János egyesületi főjegyző által szerkesztett ezen szabályrendelet a humanizmus alapján áll, kimondja, hogy a községi jegyző vagyontalanok részére díjtalanul állítsák ki a nekik szükséges okiratot, hogy ahol adó és illeték ügyben a jegyző helytelen eljárása vagy mulasztása folytán újabb intézkedés vagy kérvényezés válik szükségessé, ezt a jegyző köteles minden díj nélkül megtenni, hogy a jegyző az általa elvállalt ügyek helyes és szakszerű elintézése és az általa esetleg elkövetett mulasztásokért teljes anyagi felelősséggel tartozik, másrésztől azonban figyelemmel van a szabályrendelet, hogy a 25 évvel ezelőtt megállapított kocsis korralaló helyett méltányosabb összeg állapítsák meg a jegyzők munkájáért.

Nem éri ugyan el a más vármegyében megállapított maximumot, de tekintettel kellett lenni vármegyénk szegényebb sorsu vidékeire is.

A szabályrendelet mindenestre haladást jelent a községi közigazgatás terén.

A jegyzői testület hálás köszönetét jegyzőkönyvileg örökölte meg azon alkalmából, hogy Heinzelmann Alfréd a lubenyiki körjegyzői lakásra 3000 frtot, gróf Andrássy Dénes pedig a dernői körjegyzői lakásra szintén 3000 frtot volt kegyes adományozni.

Ez az első teeske, hogy vármegyénk vezéreghényiségei közül nagyobb alapítványt tettek le a községi közigazgatás javítására.

A közigazgatás nyugodjon az akár kinevezési, akár választási rendszeren, csak az esetben lesz tökéletes, ha annak tisztviselőit tisztességes fizetésben részesítjük!

Ehes, eladósodott tisztikarral nem lehet jól adminisztrálni sem vármegyét, sem községet.

Ne várjuk minden közigazgatási bajaink egyedüli orvoslását a nagy reformtól, egy messze jövő zenéjétől, tegye meg erői, tehetségéhez mérten minden polgár a közigazgatás iránt tartozó köteleességét, hozzon arra áldozatot, nemes tette bizonyára e téren is dusan meghozza gyümölcsét, s az erős, gyors és tisztességes közigazgatás dus kamataival fizeti ez intézmény vissza e hazafiai áldozatot.

A jegyzők jövő évi vándorközgyűlése Csetnek város meghívása folytán, a szép történelmi multtal bíró vendégszerető város falai között fog megtartatni.

Több, inkább a jegyzői kart érdeklő kisebb jelentőségű ügyek letárgyalása után a közgyűlés d. u. 1/2 óra-
kor véget ért.

A közgyűlés után az egyesület tagjai Pelsűcz nemes város vendégei voltak. A nemes város a jegyzői kar tiszteletére közebédet adott a Korona szállodában. — Ahol Pelsűcz város intelligenciája is teljes számban megjelent.

A kitünő ételek és italok Bergstein Miksa vendéglős méltó dícséretére vállottak és a jó czigányzenekar hangjai mellett természetes, hogy a felköszöntők árja is megeredt.

Fridrik Vilmos elnöknek ő felségére mondott pohár köszöntőjét az illusztris társaság állva hallgatta meg.

Záhonyi János Fridrik Vilmosért, a jegyzői kar díszéért emelt poharat.

Osgyáni Béla Csetnek város főjegyzője az egyesület pennája, Záhonyi Jánosra üritett poharat.

Szentpétery Géza Klenócz város főjegyzője Molnár Gusztáv pénztárnok és Prekopa Károly alelnök nagy-rör. t. városi főjegyzőt éltette.

Eztán a tósztok árja megindult és tartott egész d. u. 4 óráig. Természetes, hogy ezek között az egyesület komikusa, Gaál György polonkai nagyközségi batárör volt a nap hőse. Kinek szellemus szípkázó ötletei vídám hangulatban tartotta együtt a társaságot.

Melegen köszönjük meg Pelsűcz város vendég-szeretetét. Kitünő vezéreli élen virágozzék, emelkedjék vármegyénk díszére és büszkeségére!

Sajó-Gömör, 1896. október 15 én.

Záhonyi János, egyleti főjegyző.

Vármegyei gazdasági egyesületünk.

Megyszerte ismeretes, hogy mióta a Gömör-Kis-hontvármegyei gazdasági egyesület korszerű újjászervezése az utóbbi közgyűlésen megválasztott elnök, Serényi Béla gróf nehéz feladatává lett a szervezkedés nagy munkája s az egyesület minél előbbi sikeres megindíthatása a legnagyobb ügybuzgalommal s fáradhatlan kitartással folyik.

Minthogy pedig, az érdeklődés eddigi hiánya miatt, szük anyagi viszonyok között levő gazdasági egyesületünk sikeres munkálkodása csakis bizonyos foku anyagi megeröltetés mellett képzelhető, az erélyes elnök minden alkalmat kihasználni igyekezett arra nézve, hogy a gazdasági egyesület megyei társadalmunktól könnyen telhető, megfelelő támogatásban részesüljön. Ennélfogva a tagul való belépésre a gazdaközönségen kívül felkértek nemcsak a megye összes községei, de az elnökség az ügy fontosságát megillető módon kifejtett hivatalos kérvényekkel fordult a megye területén működő iparvállalatok és részénytársaságokhoz, sőt az egyes nagybirtokosokhoz is S habár — sajnos — az elnökség ezen fáradozásainak eddigelő általánosabb eredményét nem konstatalhatjuk is, mindenestre az elnökség ebbeli munkálkodásának legfényesebb megjutalmazását látjuk azon monumentális alapítványban, mely szerint *Andrássy Dénes gróf* a hozzá intézett elnökségi kérvényre és gróf Serényi Béla magán, baráti soraira, azzal válaszolt, hogy *vármegyei gazdasági egyesületünk számára ötezer forintot adományozott.*

Gazdasági egyesületünket ért kiváló fontosságú esemény az elnök jelenlegi elfoglaltsága miatt csak november hó vége felé megtartandó végrehajtó bizottsági gyűlésén és december hó első felére tervezett alakuló közgyűlésben leud hivatalosan enunucziálva; mindkét gyűlés a legnagyobb örömmel fogja venni és hálás köszönetét kifejezni, egyesületünk sikeresebb működésére eme határozó befolyást gyakorló alapítvány felett; valamint egész vármegyénk bizonyára őszinte hálával adózik a nemes főurnak.

A gazdasági egyesületek történetében csaknem páratlanul álló alapítvány egyébként egyenesen Serényi gróf érdeme, s neki köszönhető, hogy az áldozatkész nemes gróf, a jelenlegi elnök személyével azonos ügy felvirágzását ily bőkezű adományozással elősegíteni igyekezett. Szívünkölő óhajtuk, hogy az elnök ebbeli érdemei és fáradozásai találjanak megjutalmazást gazdasági egyesületünk méltó felvirágzásában, az illusztris adományozás pedig szolgáljon tehetségükhöz képest követendő nemes példaként a szervezkedés szísfuzsi munkájától mindaddig távol maradt egyéneknek. K. A.

Választási mozgalmak.

A függetlenségi párt köréből

A rimaszombati 48-as függetlenségi párt választmánya 1896. október hó 19-én Hennyey Kálmán pártelnök lakásán értekezletet tartott, melyen a választmány tagjai közül mintegy huszan jelentek meg. Az értekezlet

tudott leolvasni semmit sem. Olykor átvonult azon egy mosoly, mit komolyság váltott fel, majd látta a szemöldök összehuzását s aztán ismét a mosolyt. És ez neki nem volt elég.

— Nos, Pálma néni, — kérdé, midőn ez zsebébe tette az elolvasott levelet -- csakugyan olyan titok ez, mit a papa neked irt?

— Bizony kicsikém! Fontos, nagyon fontos titok, mit nem lehet rábizni ilyen kis leánykára, mint te vagy, — felelt Szentjoóbyné gyöngéd enyelgéssel — és én azt ajánlhatom neked, hogy feledd el az egész levelet, s élvezd a jelent. Ne gondold vele, miért vagy itt, csak örülj, hogy itt vagy!

Abban a levélben pedig ezeket írta Sabácz Iván: „Kedves Sógorasszony! Levelemhez mellékelve itt küldöm Neked az én Blanka leányomat, kinél kedvesebb, aranyosabb, de egyszersmind rakonzatlanabb teremést alig láttam földi életemben. Mi már nem bírnok vele! Te talán fogsz boldogulni. T. i. Blanka tizenhét éves, és mégis még mindig leány! Hisz ez gyalázat! (Ejnye furesa nézetei vannak az én szeretett sógoromnak — gondolá Szentjoóbyné, midőn ezen szavakat olvasta). Pedig hát kérője volna annyi, hogy szinte sok! És ő a legkegyetlenebb hidegvérrel és a legszeretreméltóbb mosollyal ad kosarat valamennyinek. Nem tudom mitől vonakodik, általában a házasságtól vagy különösen a kérők személyétől, elég az hozzá, hogy a fejébe vette, hogy ő nem szerelmes, nem lesz szerelmes, s nem is akar az lenni soha. Ilyen leánytál aztán boldoguljon egy fiatal ember! Most már nem is igen akarnak vele „boldogulni“. A szó szoros értelmében félnek tőle, ha csak látják; mert biztosra veszik előre, hogy valami esznyt követ el rajtok. — Mert Blanka semmi fölött sem mulat annyira, mintha udvarlójából gunyt űz vagy főleg ha azokat egymásra uszítja. — Az első majális, melyen megjelent, három párbajnak volt szülőke. Mind a hármat miatta, végette

megtartását a küszöbön levő országgyűlési képviselő választások tették szükségessé. A megbeszélés tárgyát a párt magatartása s a legközelebbi teendők meghatározása képezte. A párt tagjai már a megelőző napon életjelt adtak egy hevenyészett népgyűlés keretében, de működésük sikerét leginkább az által látnák, ha abban a párt elnöksége és választmánya vinnék a vezető szerepet. A feltett kérdéshez, hogy a jelenlegi képviselő választások alkalmával aktióba kíván-e lépni a párt? többen hozzá szó-lottak. Institorisz Endre ez időszertint nem tartja oppor-tunusnak a demonstratiót. Dr. Szabó Samu, tekintve azt, hogy teljesen szervezett függetlenségi párt a kerületben nincs, s a szervezkedésre idő már alig van, a sikertelenség biztos tudatában szintén nem ajánlja az akciót. Dr. Veres Samu utal arra, hogy a jelenlegi viszonyok között még az eddigieknel is sokkal veszedelmesebb politikai áramlatok keletkeztek, s e körülmény kötelességévé teszi a pártnak, hogy a függetlenségi lobogó alatt ne mozdítsa elé a nép- és nemzetiségi pártok sikerét. Ebből kifolyólag ajánlja, hogy a párt egyelőre maradjon a passivitas terén, de ha valamely nem remélt meglepetés folytán szükség lesz rá: a párt tagjai, elveik fentartása mellett, akként érvényesítsék szavazatukat, a mint a haza jól felfogott érdeke megkívánja. A kérdéshez hozzá szö-lottak még Törköly József, Váry János és Kriston Szabó János — ki még a választások előtt óhajtott volna egy nagy füg-gelenségi közgyűlést tartani, — végre a tanácskozás eredménye egy nyilatkozat lett, melynek azonnali közhírré tétele a függetlenségi párt tagjainak tájékoztatása céljából elhatározottat.

A tegnapi nap folyamán városunk utcáin a következő tartalmu falragaszok voltak láthatók:

Rimaszombat város 48-as függetlenségi párti választóihoz.

Nyilatkozat.

A rimaszombati 48-as függetlenségi párt állandó választmánya, a küszöbön levő országgyűlési képviselő-választások alkalmából, a párt magatartását illetőleg, 1896. okt. 19-én tartott értekezletén elhatározta, hogy a jelenlegi tenforgó körülmények között, miután az alkotmányos küzdelmek terén nem reméli elveinek diadalra jutását, oly politikai parthoz pedig csatlakozni nem akar, melynek elveiben mindnyájunk közös kincsének a magyar hazának, boldogulására és felvirágzására nem lát elegendő biztosítékot: a jelenlegi képviselő választások befejezéseig a passivitas terére lép.

A párt választmánya e határozatot oly megjegyzéssel hozza a rimaszombati függetlenségi 48-as párt tagjainak tudomására, hogy a párt elveinek fentartásáról s mentől szélesebb körben való terjesztéséről jövőre tokozottabb mértékben gondoskodand.

A fentebbiekkel kapcsolatban a választmány szükségesnek tartja kinyilatkoztatni azt is, hogy abban az esetben, ha a jelenlegi szabadelvű párt jelöltjével szemben más jelölt lépne föl, ki ellenzéki lobogó alatt ugyan, de oly politikai elveket hirdetne, melyekben egy felől a magyar állam egysége elleni törekvés, másfelől a társadalmi béke felbontásának ezéja látszanék: a függetlenségi párt tagjai egyénenként úgy érvényesíthetik szavazatukat, a mint a haza jól felfogott érdeke megkívánja.

Kelt Rimaszombatban, 1896. október hó 19-én.

A rimaszombati 48-as függetlenségi párt választmánya.

Jolsva, 1896. okt. 18.

Kubinyi Géza, a jolsvai választókerület országgyűlési képviselője ma tartotta beszámolóját, mely alkalomra mintegy 400 választó polgár jelent meg, a kik között a tulnyomó számot az értelmiség képviselte.

Bazilidesz Gusztáv, Jolsva város polgármestere, az értekezlet elnökéül Mihalik Dezős Coburg herceg fő-ügyészét, jegyzővé pedig Habány József, Jolsva város fő-jegyzőjét ajánlotta, kiket egyhangulag meg is választottak.

Az értekezlet elnöke megköszönve a bizalmat, fő-tárgyul a képviselő beszámolóját jelöli ki s egy küldöttség

vivták. S midőn megtudta, hogy ezekben két udvarlóját miatta lepedőben vitték haza, gunyosan nevetett, s azt felelte: „Ugy kell nekik! Miért hagyták magukat!“ S nem is mulasztotta el, midőn két sebesült áldozatával legközelebb találkozott, hogy így szóljon hozzájuk: „Jaj! De szépen ki vannak tatarozva! Hogy nem restellnek így elem kerülni!“

S ez ellen hiába volt minden!

Próbáltan hatni reá kéressel, erélylyel, nem fogott rajta egyik sem!

Most kedves Pálmám, hozzád küldöm. Segíts meg add férjhez valami tisztességes fiatal emberhez; mert, tudhatod, én egyébre nem nézek a leányom bázasságánál. Reményem a pesti új ismerősökkel nem fog úgy elbánni, mint az itteniekkel, kiket voltaképp nem is tekint talán igazi kérőknek, de inkább pajtásoknak, hiszen együtt nőtt fel velők.

Tudom, hogy bajt, gondot zökkentek a nyakadba, de azt hiszem nem fogsz neheztelni lekötözött hivedre . . . stb. stb. Sabácz Iván.

Igy hangzott a levél.

Szentjoóbyné kissé meghökent.

Alig érzett magában erőt, hogy megfelelhessen sógora belevetett bizalmának. — Ez csak azt kötötte ki, hogy a jelölt „tisztesleges“ legyen. Ez tág fogalom. Ki az egyiknek tisztességes, elfogadható udvarló, másnak talán éppen nem inyere való parthie.

De talán megvigasztalódott. Rá kell bízni a választást a leányra. Csak nem fog belebolondulni talán egy . . . hóherba vagy valami más hasonló foglalkozásu gentleman-be. Majd csak meg fogja találni a szívét, ha az eddig el volt veszte. S a megkeresésnél majd ő fog neki segíteni. És e támogatással Blanka meg is lehetett elégedve; hiszen Pálma nénikéjének eleme volt a házasságok közvetítése, szerelmeseik összehozatala. Blanka meg lehetett elégedve.

Jól gondoskodtak sorsa felől.

(Folyt. követc.)

ő erre nevetett, s azt felelte: „Hohó! Nem oda Buda!“ S azzal szépen teleírta ezt a levélpapírost, s a borítékot leragasztotta. Hiába kértem, nem akarta megmondani, mi van benne. S meggyónhatom, hogy mikor már a vasuton ültem, jó messze otthonól, olyan kísértés lepett meg, hogy feltépjem a borítékot. De nem tettem!

Ez utolsó szavakat oly aranyos hanglétéssel mondta, mely kifejezte, mennyire meg van elégedve tanusított magatartásával.

— De kedvesem, — szölt Szentjoóbyné, — nem féltél a vasuton? Igazán, nem is értem az atyádat, hogyan mert így egyedül utnak boesájtani.

— Oh: A papa jól megmagyarázta, hol, mely állomáson kell átszállanom: aztán kézi podgyászom se volt, mit utközben elhagyhattam volna — felelt a leány fogulatlanul.

— Jó, jó, — veté ellent nénje — de hátha, tegyük fel, valami tolakodó fiatal ember megszólított volna?

— Tudtam volna magamon segíteni — viszonzá Blanka határozottan, szinte naiv önbizalommal.

— Hogyhogy?

— Meghuztam volna a vészleket!

Erre lehetetlen volt, hogy az özvegy el ne mosolyodjék, s biztosította lugát, hogy ennél okosabbat igazán nem is találhatott volna ki. Aztán kissé hátradől karosszékeében, s felbontá sógora levelét; mialatt Blanka a kis Clarisse játszótársaul szegődött, a ki megmutatta neki minden játékát, s a naptár összes neveit viselő, tekintélyes számú s jobbára rokkant babáit. S Blanka ugy hallgatta kis hugoskája szavait, mintha a világon semmi se érdekelné annyira, mint hogy miért hívják ezt a sánta babát Rózinak, s miért nem Annuskának?

Pedig lett volna, mi ennél jobban érdekli. — Az a levél, mi ott volt Szentjoóbyné kezében. Ha tudhatná, mi lehet abban?

S figyelni kezdé az özvegy arcvonásait. De az eredmény nem elégitette ki. A nő finom arczáról nem

megalakítására hívta fel az értekezletet, mely küldöttség a képviselőt a beszámolóra meghívja.

A küldöttség tagjai: Podhradszky Endre erdőgazgató, Selbieder Gyula vasgyári igazgató, Kuna Aurél főszolgabíró és Fridrich Vilmos községi főjegyző voltak.

A küldöttség élén megjelent képviselőt lelkes éljenzéssel fogadták. Az értekezlet elnöke üdvözölte a képviselőt, ki jóakarattal a kerülettel soha sem vonta meg, ki az ország nagy érdekei mellett kerülete érdekeit mindig kiváló figyelembe részesítette. E kerület szeretetének és ragaszkodásának legnagyobb bizonyossága e nagy és értelmes közönség, mely a beszámolóra idesereglett; — kéri a beszámoló előadását.

Kubinyi Géza képviselő a következőkben jellemzi a lefolyt országgyűlési ciklus alatti magatartását:

Rövid idő múlva öt éve lesz annak, — ugymond — hogy másodízben tisztelték meg e kerület választópolgárai azzal, hogy egyhanglagon országgyűlési képviselőjükké választották. Megválasztatásakor kijelenté, hogy a mint e kerületet eddig, úgy ezután ő is szabadelvű szellemben kívánja képviselni.

Kijelentette — annak idején, — hogy ezen választókerületnek jólétét, előmenetelét tehetsége szerint munkálja, a választók érdekeit a lehetőségig előmozdítja.

Igérte betartotta, s azon tudattal s nyugodt lelkiismerettel adja vissza a szabadelvűség zászlaját a kerületnek, hogy az ép oly szepőlőten és tiszta, mint a hogy azt öt évvel ezelőtt átvette. (Éljenzés.)

Mint képviselő, kötelességét úgy a törvényhozásban, mint választókerületében igyekezett legjobb akarata szerint teljesíteni. (Éljenzés.)

Azután a törvényhozás öt évi munkásságáról számol le, kijelöli különösen az egyházpolitikai törvények megalkotását. — E törvény az egész kontinensen nagyobb zavargással volt keresztül vihető.

Bizonyos hatalmi törekvések, melyek a magyar állameszme előtt meghajolni nem akartak, álltak útjában, ezekkel harcra kellett és kell vinni.

E harc nálunk lehetőleg simán vivatott meg. Az államhatalom fenyves megővésének kidomborodásával oldatott meg e kérdés akképen, hogy a higgadtan gondolkodó ellenfél nagy sérelmet nem talált benne.

Elmondja az elkeresztelési rendelet eredetét, mely törvényen alapuló rendeletnek a katolikus papság egyértelmű ellenességűlt. A kormány előtt két út állott, vagy törvényhozásilag — e sérelmesnek kijelentett rendeletet — szigorú büntetés terhe alatt végrehajtani, vagy gyökeresen orvosolni.

Az első mód, bár törvényes, de tapintatos nem lett volna s nagy zavarok kufejévé válik; a gyökeres orvoslás, az egyházpolitikai törvények megalkotása, a szabadelvűségnek is elengedhetetlen követelménye.

Ez ellen is fellépett a reakció, ezután vitte a hitbuzgóságot, szövetkezett a különféle elemekkel, nem válogatott az eszközökben: — de sikertelenül.

Az alkotmányos magyar király meghallgatta a nemzet óhaját, belátta igazát és szentesítette a törvényeket. (Éljenzés.)

E törvények keresztülvitelére a szabadelvű párt mindenkor diadalmasan tekint vissza. (Éljenzés) egész Európának tiszteletét és elismerését vitta ki ez által. — Szentesítve vannak s érvényre léptek a nélkül, hogy valaki jogosan azt mondhatná, hogy vallásának szabad gyakorlásában gátolva van.

Azok a nagy férfiak, kik ezen harcra vitták, kik ezáltal homlokukra hervadhatatlan babért nyertek, sajnálatos félreértések miatt félre vonultak, s ez újabb bizonyítéka annak, hogy a szabadelvű párt, melynek zászlaját ép oly híven szolgálják, nem érdeklődősség, mint hirdetik, hanem elvek alapján áll.

E törvények létesítések egyike volt azoknak, kik sem jobbra, sem balra nem tekintve — a szabadelvűség útján haladtak. (Éljenzés.)

Hivatkozik, hogy ő volt az első képviselő, ki boldogult Schopper György roznányi püspök kiboacsajtott pásztor levelére — kit személyesen egyébként tisztelt, — választókerületét összehívta, s ez alkalommal kijelentette, hogy ő csak mint a szabadelvű eszmék harcosa marad képviselő és ha a választókerület nem akként gondolkodik mandátumáról lemond.

Örömmel tapasztalta akkor is, hogy kerületének gazi képviselője. (Zajos éljenzés.)

Az egyes politika pártokról a következőleg nyilatkozik:

A szabadelvű párt elveit, célját, működését ismerik választói, ezen irányban, ezen eszmék és vezérelvek hatása alatt kíván a jövőben is működni. (Helyeslés, éljenzés.)

Van a hazában egy olyan párt, melynek multja nincs, jelenje siralmas, s bizik a magyar nép józanságában, hogy jövője sem lesz, ez a „néppárt“.

A hatalmas és nagy vagyonnal bíró urak méltatlanul vették fel a „nép“párt nevet, mert kinek köszönheti az ország, hogy magyar, azon uraknak-e? kik a történet tanúsága szerint mindig saját hatalmi érdekeiket töltik előtérbe, vagy a köznemesség, polgárság, s 48 óta a népek?

Ki tartotta fenn nyelvét? Ki emelt oltárt ennek? A nagy urak, vagy az utóbbiak? A történelem mond erre ítéletet.

1848-ban is nem-e e nagy urak kívánták a kaszt-szellemet fenntartani, a kik most a népet rajongnak?

Nagy elveket hirdetnek, elve szerint azonban nagy elveket csak tiszta mocsoktalan kézzel, az igazság erejével kell végrehajtani.

A néppárt felkoraélesolja a hazafiatal elemek szenvedélyét, s a hazafias elem ellen küldi harcra, fölszítja a vakbuzgóságot, s ha higgadtan saját lelkükbe tekintenek, lehetetlen, hogy meg ne undorodjanak cselekedeteiktől, illetve annak következményeitől.

Nem hiszi, hogy a magyar népen fogjon a mételey. A nemzeti párt és függetlenségi két párt előtt mint oly pártok előtt, melyek más — szerinte nem helyes — uton bár, de a törvényes alapon a haza javára működni törekuszenek, tisztelettel hajlik meg.

A nemzeti párt ugyanis gróf Apponyi Albert indítványára a képviselőház többi pártjaival együtt mint egy ember állott fel a kötelező polgári házasság mellett és mégis a küzdelemben a zászlót elhagyták, nem meggyőződésből, de hatalmi törekvésből, pedig egy pártnak sem szabad feladni az igaz elvet, bárki viszi azt keresztül, mert akkor a helyes utról, irányról letér.

Hütlenn lett a szabadelvűség a vallásszabadság zászlójához az Ugron-párt, — mely magát 48-asnak vallja, de elveit nem követi: egyedül Justh elnöklete alatt álló függetlenségi párt volt az, mely nem azt nézte, kitől származik, kinek a kezéből jön, hanem azt nézte megfelelő-e azon elveknek, melyeket zászlójára felírt.

Attér aztán a választó kerület speciális érdekeinek eesetelésére, a murányvölgyi vasut létesítésére, a jolsvai honvédlaktanya építésére, a nagy-rőcei felső kereskedelmi iskola államosítására, rámutat mint oly tényekre, melyek létesítésében fáradozott. (Éljenzés.)

Alig van község, melynek ügyében valamit ne tett volna: nem lépte át választó polgár küszöbét a nélkül, hogy igaz, jogos ügyét fel ne karolta volna.

Ezzel fejezte be — a választók szünni nem akaró éljenzése között — beszámolóját.

Basilidesz Gusztáv meleg hangú beszédben mond köszönetet a képviselőnek eddigi működéséért, az értekezlet egyhangú s egyértelmű bizalmára támaszkodva újból felkéri a képviselőjelöltség elfogadására.

Mihalik Dezső értekezleti elnök szintén biztosítja a kerület osztatlan bizalmáról, melyet annyira bír, hogy a politikai küzdelem nem, — egyedül csak a halál választhatja el.

Kubinyi Géza a jelöltséget elfogadja: programként rámutat multjára, s kijelenti, hogy egyedül mint képviselő kíván működni a szabadelvű eszmék diadalra juttatására törekedve, a választó kerület és annak polgárai igazságos érdekeit mint eddig, úgy ezután is előmozdítva.

Az értekezletet 400 terítékes banket zárta be, melyen Kubinyi Géza képviselőjelölt élénk ováció tárgya volt. — r — l.

Közönség köréből.*)

Nyilatkozat

a rimaszécsi kerület választó polgáraihoz.

Mivel magamról, mint a rimaszécsi kerület szabadelvű képviselőjelöltjéről olyféle híreket hallok terjeszteni, mintha én a kormányznak, bizonyos előnyök élvezése mellett, reverzálist (kötelező nyilatkozatot) adtam volna arra nézve, hogy a kvóta-felemelést mindenestre megszavazni tartozom, illetve fogom, teljes lelki felháborodással utasítom vissza ezen még korteskedésből sem illő aljas vádat, s annak terjesztőjét, bárki legyen is az, alávaló, hazug, rágalmozónak nyilvánítom mindaddig, míg állítását igazolni nem tudja.

Feled, 1896. okt. 20.

Draskóczy László.

Igen tisztelt Szerkesztőség!

A választási harcban sok mindenféle harceszköz jön felszínre, de egy sem olyan visszatartó, mint mikor a pártok sajtó útján akarják egymást meghurcolni.

Tudja a közvélemény azt, hogy Draskóczy László szabadelvűsége nem csak szavakkal való dobálózását, hanem a nép javának, a nép boldogításának előmozdítását célzó komoly törekvést képez, a mely varázshatalmával hívta a küzdő porondra a jeles férfiat, a ki mint törvényhozó még ezerszerre jobban fogja a népet, bajainak könnyítését, művelődésének előmozdítását eszközölhetni, mint eddig főszolgabíró korában tehetette, annál inkább igyekszik őt népe a törvényhozás palotájába behozni, tudja azt, hogy szelleme továbbra is uralkodni fog kerületje közigazgatása felett.

A legnagyobb ráfógás az is, hogy pártja az erőszakkal óhajt tért foglalni, hogy itt bármi paranasszóra történnek, mert a nép lelkesedése viszi oly rohamosan a zászlót szét a kerület minden pontjára és a nép százával zarándokol Feledre, hogy a lobogót megszerezhesse, független meggyőződésének jelül kifizhesse.

Nem kívánunk mi mást, mint hogy az ellenzék is ugyanolyan fegyverekkel küzdjön mint a szabadelvűek tábora, akkor nem következnek be a zászló tépés napirendre, nem lenne az elvekkal való terrorizmus. Szeretjük mi hazánkat és hazánk függetlenségét mi nem szavakkal, de tettekkel kívánjuk védeni, kiépíteni és a tett büvölő hatalma nem szorol a bangzatos szavak üres pukancsára. Nincs is az egész kerületben a hivatalos erőszaknak a legkisebb jele sem, — s pusztá ráfógás az, hogy a hivatalos ügymenet fenakadna. — Bárkinek van panasza, azonnali elintéztést nyer most is, s a közigazgatás minden szükséglete kielégítetik. Itt tehát a hangoztatott panaszaira ok nem lehet, de a zászló győzedelmes haladását kisebbiteni álhírekkel nem engedhetjük.

Ha a jegyző urak időnkint felkeresik a népet gyülekezetünkben, vajjon ki tegye, ha nem a jegyző, a nép igazi barátja, ki a népet nemesak akkor keresi fel, mikor vokrta van szüksége, de mindig valahányszor, baja van, tanácsra van szüksége, a kik a politikai elvek komoly értelmét is megtudják magyarázni a népek, megtudják értetni, hogy mily komoly munkával küzdenek intéző férfiak a haza javának előmozdításán, a mit legfényesebben pecsételt meg a millenniumi kiállítás, a melyet Draskóczy László képviselőjelöltünk buzgalma és áldozatkészsége folytán kerületünkben oly sokan tekinthetünk meg, hogy az által hazánk nagyságát, fővárosunk nagyszerűségét megbámulhattuk, és a látottakból tanulságot meríthetünk.

Pedig jól tudjuk, hogy akkor még nem gondolt arra, hogy a közbizalom oly díszes törvényhozói állásra hívja meg, s a legönzetlenebb indokból állt a nép élére. Igazság és méltányosság, nemes hev vezetete őt eddig is járásáért, ezt a szellemet megörzi most is, és megköveteli, hogy minden tisztviselője, minden híve megővja azt.

Nem is lehet eileen e téren panasz, sőt többet tett mint a törvény megkívánja, jelöltetése után rögtön szabadságoltatta magát, a hivatalos ügyek vezetésébe nem folyik bele, a hivatalról való lemondást pedig a törvény nem követeli, de arra szükség nincs.

Mi tehát nem adunk semmit a támadásokra, megvédenek bennünket a nép javát, előre haladását, gazdasági fejlődését, terheinek könnyítését, az igazság és jog elveinek fejlesztését célzó törekvéseink, megvédenek hazánk felvirágzásába, függetlenségébe és ennek épülete kiépítésébe vetett erős bizalmunk.

A szabadság, testvirág és egyenlőség nemes zász-

*) Lapunk a képviselőválasztásokkal szemben pártállást egyáltalán nem foglal, hasonló irányú közérdekű közleményeket azonban bár mely oldalról elfogad; de az ilyen czikkéért a felelősség a beküldőt terheli.

lója alatt küzdve, kötelességünk jelöltünk és kerületünk jó hírnevét az álhíresztelésekkel szemben megővni; ezt, és semmi mást nem ezélotunk, tudva, hogy a tisztesség határai közt mozogva, csak még jobban biztosíthatjuk a győzelmet elveinknek.

A rimaszécsi kerület több független polgára.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A „Gömöri Hírlap“ 42. számában megjelent „Mik történelem“ című czikknek személyemmel foglalkozó részére a következőkben kívánok válaszolni:

Annak csak örülök, hogy gömbölyű — kinek deréka még a követelőző sem török — mint azt nem pipaszarlabu, görnyedt alak vagyok.

Azt pedig, hogy Draskóczy László urat, mint egyházam felügyelőjét — tehát nem a pap felügyelőjét, mint azt a czikkíró gondolja — nem kegyhajhászból — mert arra szükségem nincs, hanem azért tisztelem, becülöm s szeretem, mert ezt nemesak mert egyházfelügyelő 9 évi sikeres s érdemekben gazdag hivataloskodása által, hanem úgy is mint tisztességes s becsületes ember s megyei tisztviselő a nép javának s a hazafias szellem előmozdítása által nagy mértékben megérdemli, s hogy ennek következtében most mint képviselőjelölt érdekeit tisztességes uton s módon, tehát, nem ámtárgatás s sokat fillentés által, — mint azt az ellenpárt korteseinek egyike örmagáról előttem mondotta, — előmozdítani törekuszem, mindenki természetesnek fogja találni.

Végül megjegyzem, hogy én hivatalos kötelességemet még akkor sem mulasztom, mikor polgári jogaimnál fogva a polgári élet mozgalmában részt veszek. De mit szól az olvasó közönség ahhoz, hogy az ellenpárt kortesei között van egy — a rimaszombati választó kerületből való — tanító is, ki a helyett, hogy most az iskolában tanítói kötelességét végezné, urak és nem urak társaságában választó kerületünkben Fáy Barnabás ur javára korteskedik, s tüllentéseiről előttem dicsekedik.

Enyit óhajtván a fent említett czikkre válaszolni maradtam kiváló tisztelettel

Derenesény, 1896. okt. 20.

Buzágh István, ev. lelkész.

Hírek és vegyesek.

A vármegyei közgyűlés. f. hó 15-ik és 16-ik napján folyt le nagy érdeklődés mellett, bár sok alakot tartott távol a képviselő választási mozgalom. A közgyűlést Hámos László főispán lelkes szavakkal nyitotta meg. A közgyűlés elején felolvastott ő Felsőge legfelsőbb kézirat, mely szerint az országgyűlés feloszlátván, az újat november 6-ikán hívja egybe 1848. évi törvény alapján, s meghagyja kedvelt híveinek, hogy az országgyűlési választások iránt tegyenek meg minden intézkedést. Zugó élen kísérte a bizottsági tagok által állva végig hallgatott kir. kéziratfelolvasását. — A kitűnő tollal megszerkesztett alispáni jelentés tudomásul vétetvén, **Máriássy** Andor az utadó késedelmes behajtása iránt tett kifogást, mire közhelyeslés között frappánsul adta meg a választ az alispán. **Lukács** Géza kijelentette, hogy vármegyei költségvetés 15 napon át ki volt függesztve és az ellen kifogás nem tétetett. Felolvastott ő Felsőge legfelsőbb közönete a millenniumi hódolat, és Károly Lajos főherceg elhunytá alkalmával kitéjezett részvét-nyilatkozat felett. — Tárgyalás alá vétetett a Sajó vízének a gróf **Andrássy** Géza-féle vasművek részéről vassalak által való megtérőzésének ügye, a mely kérdésnél kivált Szentiványi Árpád szólalt fel nagy erélyvel, hogy nem engedhető meg, miszerint a gróf a vármegyei közvéleményével ellentétbe helyezte magát, s Gaál igazgató e tárgyban történt felszólalását is erélyes hangon bírálta, majd az alispán, **Máriássy** Andor és mások felszólalása után **Hámos** László főispán azon indítványra fogadtatott el, miszerint ezen sokat vitatott ügy a grófi uradalommal egyezség útján szabályoztassék az ipar és földműves érdekek közös védelmével, mi élénk éljenzést keltett. Putnok városháza építési ügye jóváhagyatott a szabályszerű felszólamlási határidő fenntartásával. A millenniumi nyugdíj idő 3-szoros számítását a belügyminiszter jóváhagyta, mi örömdetes tudomásul vétetett. — Az agyagipariskola Miskolcra állítatván fel, a közgyűlés kimondotta, hogy a 800 frt segélyt nem adja meg, mert az csak egy Rimaszombatban felállítandó iskolának szavazta meg, mi élénk éljenzéssel fogadtatott. — „Magyarország Vármegyei és Városai“ című vállalatnak 2000 frt újból azon feltétel mellett lett csak megszavazva, ha a kefényomat bemutatatik, amit tenni a vállalat vonakodott és azt a közgyűlésnek bejelentette. Alispán nagy lelkesedés mellett jelenté be azon indítványt, hogy a millenniumi közgyűlés jegyzőkönyve nyomattassék ki, s küldessék meg minden törvényhatóságnak és bizottsági tagnak. A betegség által hivatásában akadályozott dobsinai erdőmester **Schmidt** ügye, a dobsinai polgármester, **Máriássy** Andor, Dr. **Szeless** Odón és az alispán szakszerű felszólalása után akként nyert elintéztést, hogy évi 800 frtért tartozik az irodai kezelést és fűrészfűrészt eszközölni, az erdőkezelés iránt pedig erdőmesteri állásra a pályázat kiírassék. Több kisebb és nagyobb fontosságú tárgy elintéztése után f. hó 16-án zárult a megyei közgyűlés.

Kitüntetés. A király **Máriányi** Antal nagyrőcei róm. kath. iskolai tanítónak a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

Áthelyezés. **Bodrogközi** Zoltán földmives iskolai tanító — a rimaszombati társas élet egyik kiválóan rokonszenves alakját — mint értesülünk, áthelyezték a karezagi földmives iskolához. A szaktekintetben is kiváló férfiú távozását őszintén sajnáljuk, s legjobb kívánságaink kísérik új otthonába. Számos tisztviselője és jó barátja — mint halljuk — a távozó tiszteletré folyó hó 22-ikén este a Három Rózsában bucsu estélyt rendez.

Virághullás. **Stolcz** **Zsigmond** helybeli derék iparos polgártársunkat súlyos csapás érte kis leányának **Annának** elhunytá által, kit alig tíz éves korában ragadtott ki a kérélhetetlen végzet a szerető szülők karjaiból. A kedves gyermek halálának oka vörheny volt. Tenetése ma délután lesz.

Népgyűlés. A rimaszombati függetlenségi — 48 as polgárság f. hó 18-ikán délután a Három Rózsa nagytermében **Kriston** **Szabó** **János** elnöklete alatt népgyűlést tartott, melyen a párt elnöke **Hennyey** **Kálmán**

— ki különben a népgyűlés egybehívására sem folyt be, — nem jelent meg, s így az ideiglenes elnök feltette a kérdést, hogy a függetlenségi elvi polgárság milyen álláspontot foglal el a választásokkal szemben; különösen az esetben, ha néppárti jelölt lépne fel. A gyűlés határozottan elítélvén és ellenszenvesen nyilatkozva a néppárt ellen, de viszont a kormánypárttal sem mutatkozott hajlandónak szövetkezni. Végre abban állapodtak meg, hogy a párt elnökét felhívják a párt választmányának egybehívására, ami másnap meg is történt.

Főri jótékonyág. *Andrássy Géza* gróf, megyénk nagybirtokosa, Rozsnyó vidékének kisedővodái részére 1050 frtot, a sebespataki tűzkárosultak részére pedig 100 frtot adományozott.

Halálozás. *Maklár Papp István*, Borsodvármegye közigazgatási iktatója hosszas szenvedés után e hó 18-án elhunyt. A megboldogult városunkban is terjedelmes rokonság gyászolja, — a Szügyi-, Rásky- és Gaszko-esaládok szerető rokont vesztek benne.

Helyreigazítás. Lapunk múlt számában „Diszes esküvő” czimvel referáltunk az Eckstein Fiesko ur családjában előfordult ünnepélyről s azt irtuk, hogy Weil Mór ur, a vőlegény, a Jellinek B. és társa fakeskedő czég könyvvezetője. Ez tévedés volt, a mit ezennel szívesen helyreigazítunk akkép, hogy Weil ur a Jellinek B. és társa helybeli előnyösen ismert fakeskedő czég beltagja.

Vigyázatlanág. Velkenyén f. hó 17-ikén Czigány János 18 éves legény husvágás közben a nagy késsel bal kezének két ujját elvágta. Beszállították a helybeli közkórházba.

Közügyülés. A „Gömörvármegyei athleta-klub” a folyó évi november hó 15-én, vasárnap délután 2 órakor, a rimaszombati egyesült protestans főgymnasium tornacsarnokában közgyűlést tart, melyen a tanácskozás tárgyait képezik: 1. A választmány jelentése a lefolyt évről. 2. A klub újraalakulása vagy feloszlása. 3. A közgyűlésig beérkező ügyek tárgyalása.

Hangverseny. Fülöp Riza operatőresz, Fülöp Alfréd és Ligeti Jenő f. hó 16-án második hangversenyt rendeztek a Három Rózsza nagytermében. A művésznő ez estén is esillogtatta fenomenális hangját; gyönyörűen adott elő néhány operette- és operáriát, melyekkel egészen elragadta hallgatóit. Különösen sok érzéssel és nagy hatással énekelt egy magyar dalt. Szép énekét méltó tapsokkal jutalmazták Ligeti Jenő Kiss Józsefnek „Gedővár asszonya” czimű költeményét szavalta szépen; megérdemelte a zajos tapsot. A hangversenyző kis társaság innen Putnokra utazott.

Hivatalos közlemény.

Gömör-Kishontvármegye alispáni hivatalától.

Árlejtési hirdetmény.

20166. sz. — A vármegyei székház hivatalos helyiségeinek fűtésére az 1896/97-ik évben szükségelt s a rimaszombati vármegyei székház udvarára beszállítva átadandó 320 köbméter — fele részben első osztályu hasábos bűkk. fele részben első osztályu hasábos cserfa — esetleg pedig fele részben első osztályu hasábos cser, másik fele részben első osztályu hasábos tölgy fának árlejtés utáni beszerzésére határidőül **folyó évi november hó 5-ének** d. e. 10 órája ezennel kütüztetik.

Felhívtnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy a fent kütüztött határidőig zárt ajánlataikat az alispáni hivatalhoz annyival inkább saját érdekükben beadni el ne mulasszák, mert a kütüztött határidőn túl elkésve beadott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Rimaszombat, 1896. évi október hó 17-én.

Bornemisza, alispán.

Felelős szerkesztő: Dr. VERES SAMU.

Nyiltér.*)

Nyilatkozat.

A „Gömöri Hírlap” 42-ik számában a s i tanítóról egy valótlán történet van elbeszélve, mintha én a simonyi 48-as lobogóra megesküdtem s e mellett egy nyilatkoztam volna, hogy aki az esküről megfellebbez, az vegyen magának 4 krért cukor-spárgát és Judás módjára akassza fel magát, hogy ezen előadás, valamint az, hogy egy gazda nálam járt volna 4 krral, hogy azon spárgát vegyek, nem egyéb gyalázatos hazugságnál, a legotrombább kortes-fogás, s aki irta, mindaddig hazug rágalmozó marad, a mig azt bebizonyítani nem tudja.

Hogy pedig én micsoda elvet vallok, az az én lelkiismeretem dolga, s biztosíthatom az egész közvéleményt, hogy ezért a felelősséget elviselem, mindazok is, kik velem tartanak, s kik velem együtt adták ki a következő nyilatkozatot a simonyi értekezleten:

„A simonyi 48-as függetlenségi Kossuth-párt” tagjai, mint választó polgárok, kik eme magasos elvet évtizedeken, minden más párttal való együlés nélkül, tisztán fentartottuk; kijelentjük: miszerint csak oly képviselőre adjuk ez alkalommal is szavazatunkat, ki az alábbi tiszta elveket magának vallja:

1. Kívánjuk, hogy az egyházi politikai törvények, tehát a vallás szabad gyakorlata, továbbá a polgári házasság ellen irányuló minden mozgalmat, támadást visszautasítsunk, azoknak megváltoztatását vagy eltörlését szavazatával megtagadjuk.

2. Kívánjuk, hogy a megyei tisztviselők állandósítsanak, s arra csak kellő iskolázottsággal juthasson mindenki. Ugy a közigazgatást, mint az iskolákat vegye át az állam. Mondassék ki az ingyenn iskoláztatás.

3. Kívánjuk, hogy azon elvekkél, melyek hazafiatlanok, — de mégis 48-as czimnet bitorló „Ugron”-pártiakul vagy a 67-es alapon álló, szintén „Habarék”-párti” szagu; de magát ellenzékinek monó pártokkal ne szövetkezzenek, sőt az egyének támogatását utasítsa vissza. Inkább bukni tiszta elvekkél, mint győzni „Habarék” politikácul.

Ha e kívánásaink nem fogadtatnak el felléptetett jelölt által, bárki legyen az; ugy felmentve érezzük magunkat az új összebarodott elvek kötelezettsége alól, érvényesítvén szavazatainkat teljesen szabadon vagy esetleg végkép visszahagyjuk szavazatainkat.

Beadja: több simonyi szavazó potgrá nevében: Csizy Miklós, Pál Lajos, Braun Parkas, F. Balog Péter, Szaniszló István, Imrieze István, Pál István, Lőkös Gergely, K. Baeso János, G. Bód János, P. Bód János stb.

Simonyiban, 1896. okt. 20. Tisztelettel

Csizy Miklós

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Foulárd-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. a legújabb mintázatban és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg-selyemet 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként** sima, esikós, kockázott, mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázattal stb.) a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (es. és k. udvariszállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Gyümölcsfaeladás.

A Rimaszombat városi gyümölcsfaiskolában folyó évi október 15-től a következő fák elárúsítatnak: 300 darab 4—5 éves kész termőfák, többnyire téli fajok, 100 darab 20 frt, 50 darab 10 frt, 25 darab 5 frt. 25 darabon alól darabja 25 kr. saját választásom szerint. — **Alma és körtefajok:** az első 100 darab 25 frt, másodikból 100 darab 30 frt. Készlet 1000 darab. — **Eperfák,** magból nevelt, 3 évesek: 100 darab 18 frt.

Többféle **díszfák** és fekete-fenyő (*Pinus austriaca*) 100 darab 15 frttől 25 frtig. **Dízcserjék** 100 darab 10 frttől 15 frtig.

Akácok nemesítve; szomorú, vörös virágu, szurkos, gömb és piramis alakú, darabja 50 kr. Akácok sövénynek való, 100 darab 5 frt. **Thuják** darabja 25 krtól 80 krig. — **Jávorfák** 2 évesek, további nevelésre igen alkalmas, 100 darab 8 frt. **Gesztenye** magoncok egyévesek, 100 darab 1 frt 80 kr.

Vidéki megrendelések a pénz előleges beküldése mellett vagy utánvétellel, helybelieknek készpénzfizetés mellett pontosan eszközölhetnek.

Szállításköltséget, valamint a kockázatot a megrendelő viseli. Megrendeléseket elfogad

Wikoukál Henrik,

1—2 faiskola-kezelő kertész.

Köszén.

Van szerencsénk a t. közönség b. tudomására hozni, hogy **Főtéri főközletünkben salgótarjáni** legjobb minőségű **darabos kőszent** tartunk állandóan raktáron, és azt koci (vagon) rakományban házhoz is szállítva, valamint a legkevesebb mennyiségben is, a legolcsóbb árak mellett árusítuk.

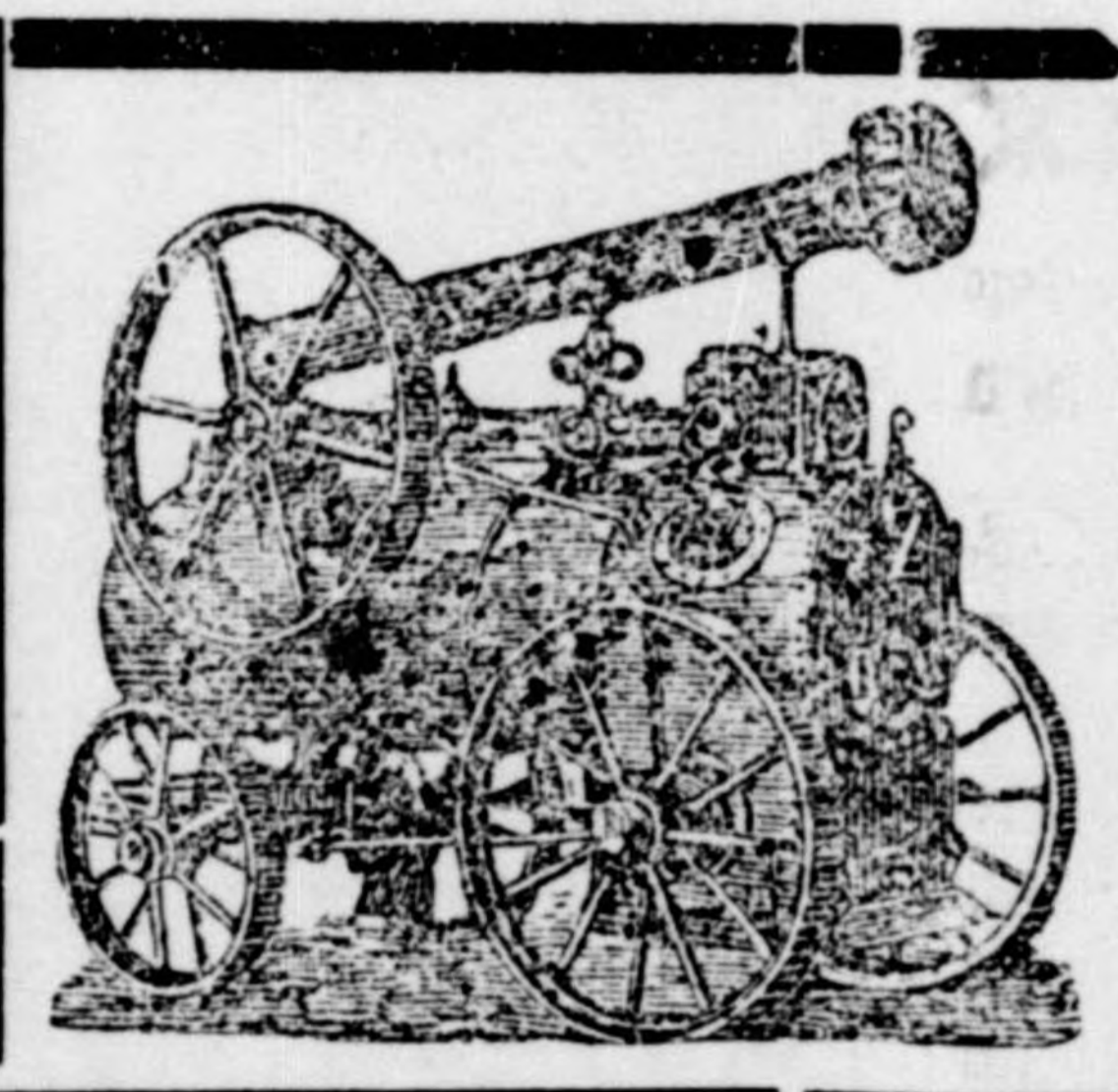
A t. közönség szives megbízásait várva vagyunk tisztelettel Rimaszombat, 1896. szept. 28.

Dickmann Testvérek,

3—3 főközlet.

Köszén. Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint **királói és czeenteri** köszönünk nagybani és kicsinybeni kizárólagos elárúsításával Rimaszombat és vidékén a **Jellinek B. és társa rimaszombati fakeskedő** czéget megbiztuk. — Midőn erre a nagyérdemű közönség becses figyelmét föl hívjuk, egyszersmind a legmelegebben ajánljuk a fenti czéget.

Magyar ált. köszénbánya részvénytársaság.

Első magyar gazdasági gépgyár részvénytárs. raktára

RIMASZOMBAT, Kossuth-u. 1., (Kern-féle ház.)

Tisztelteljesen értesítjük a nagyérdemű földbirtokos és földmivelő osztályt, miszerint itt helyben, **Kern-féle házbán**, a megyeház átellenében, egy, a megye, valamint a szomszédos megyék részére képviselőtünket irodahelyiséggel egybekötve, megnyitottuk a földbirtokos és földmivelő osztály előnyére s megbízhatóságára, — a miért is kérjük az itt e helyiség vezetésével megbízott tisztviselőnk részére nagyérdemű bizalmukat, valamint nagybecsű megrendeléseiket átruházni.

Minthogy gyárunk a mezőgazdasági gépek gyártásának terén — a mai nagy verseny mellett — a legmagasabb színvonalon áll, kérjük számos megrendeléseiket, e részben előre biztosíthatjuk annak pontos és szolid kiszolgáltatásáért.

Tisztelettel

Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársaság Budapest.

1—3

Pártoljuk a kitünő hatásu erdélyi ásványvizeket!

Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület ásványvizei.

9—10

„Livia”

forrás-viz.
HAZAI SELTERS!
2 liter 29 kr., 1 liter 20 kr., 1/2 liter 15 kr.

Egyetlen élvezeti
V A S A S - V I Z.

„Széchenyi”

2 liter 30 kr., 1 liter 21 kr., 1/2 lit. 16 kr.

Orvosi vélemények szerint a legkitünőbb ásványvizek.
Az „Erdélyrészi Kárpát-Egyesület” országos ásványviz-raktára: **BUDAPEST, Aradi-u. 58.** Telefonnal csak a szám: 25—15 kérendő.

Kapható Rimaszombatban: **Heksch Bertalannál** és Jánosiban: **Krausz Simonnál.**

Kapható mindenütt. — A jövedelem jótékonycélra megy.

Hirdetmény.

3062. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Mihály András** végrehajtható **Mihályi Ferencz** és **Mihályi István** végrehajtást szenvedők elleni vagyontársaság megszűntetése iránti árverési ügyében Mihály István sidi lakos által tett utóajánlat következtében, a végrehajtási árverést az 1881-ik évi 60-ik t.-cz. 144 §-a s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Sid községben fekvő, s a sidi 36. sz. (sz. j. k. b. A) I. 1 sor 44. hrszám alatt 3/4-ed részben Mihály András és 1/4-ed részben Mihályi Ferencz és Mihályi István tulajdonul felvett ház és beltelekre az 1033 frt kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1896. évi november hó 10-ik napjának** d. e. 10 óráját Sid községhezához tűzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alul nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 103 30 krt készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvalékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a baupténznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kir. Törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Rimaszombat, 1896. évi aug. hó 15-én.

Aldorffer, kir. törvszéki bíró.

T. cz.

Az alulirt czégek tisztelettel jelentik, hogy az általuk gyártott Thomas-salakliszt eladásával az osztr.-magyar monarchia területén f. évi szept. hó 26-tól kezdve

a csehországi Thomas-művek foszfátliszt eladási irodáját Prágában

bizták meg. Kéretik tehát a t. gazdaközönség, hogy Thomas-salaklisztre vonatkozó levelezéseket és megrendeléseket a fenti irodához intézni sziveskedjék **A magyar korona országainak területéről a budapesti vezérképviselőséghez.**

Minden törekvésünk oda fog irányulni, hogy pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által a t. gazdaközönség bizalmát megnyerjük, illetve megtartsuk, valamint hogy esetleges kívánalmaknak, a lehetőség határain belül, megfeleljünk.

Rajna-vesztfáliai Thomasfoszfát-gyárak részvénytársaság
Köln és Berlin.
Nyugat-Németországi Thomas-művek részvénytársaság
Köln.

A csehországi Thomas-művek foszfátliszt eladási irodája
Prága.

Maxmilianshütte, vasműtársaság
Rosenberg (Oberpfalz).

WUNSCH A., Rosamundehütte.

Vezérképviselőség a magyar korona országai területén:

Kalmár Vilmos,

Budapest, Erzsébet-körut 34. szám. 2—3